

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Rendes László ügyvéd által képviselt felperesnek, a dr. Pongrácz Tibor ügyvéd által képviselt alperes ellen, általános szerződési feltételek megtámadása iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2007 október 9. napján meghozott, 6.P.20.113/2007/6. számú ítélete ellen, a felperes részéről 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 12.000 (tizenkettőezer) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes jogelődje 1995 július 21-én szerződést kötött az alperessel, amelyben az utóbbi arra vállalt kötelezettséget, hogy az általa szervezett és irányított csoportrendszer keretein belül elősegíti egy ingatlan megszerzését. A felperes 1997 július 18-án szerződést kötött jogelődjével, amelyben az az alperessel kötött szerződésből származó jogait átruházta, a felperes pedig a kötelezettségeket átvállalta, amelyet az alperes tudomásul vett. A felperes a jogátruházási nyilatkozatban kijelentette, hogy mind a jogátruházást, mind az alperessel kötött

szerződést és a hozzácsatolt részvételi szabályzat - általa teljesen megismert - tartalmát, a kiegészítő megállapodásokkal együtt elfogadja és magára nézve kötelezőnek tartja. A felperes 1997 július 16-án külön is aláírta az alperes részvételi szabályzatát azzal, hogy ez a közöttük létrejött szerződés melléklete.

A felperes módosított keresetében az alperes által alkalmazott általános szerződési feltételek 3/4., 8/23. és 9/1. pontjai tisztességtelenségét állítva támadta a közöttük létrejött szerződést. Álláspontja szerint a kifogásolt kikötések a Ptk. 209. §-a alapján azért tisztességtelenek, mert azokat az alperes nem tartotta be, továbbá az általános szerződési feltételek kialakításában nem vehetett részt. Emellett az általános szerződési feltételek nem jelölik meg összegszerűen, mennyit kell fizetnie havonta a fogyasztói kölcsönért, a megbízási díjra, életbiztosításra és hitelbiztosítási díjra. Kifogásolta továbbá, hogy az alperes a Megbízók fizetési kötelezettségét egyoldalúan megemelheti. Előadást tett továbbá, az általános szerződési feltételeken kívül még a közjegyzői okirat, a fizetési külön megállapodás, a jogátruházási nyilatkozat és a jelzálogszerződés tisztességtelenségére is. Tisztességtelennek tartotta emellett azt is, hogy az alperes nem bocsátotta rendelkezésére a hitelfedezeti biztosítás kötvényét.

Az alperes ellenkérelmében azért kérte a kereset elutasítását, mert a felperes a megtámadási határidőt elmulasztotta, másodlagosan pedig arra hivatkozott, hogy a felperes tartalmilag nem az általános szerződési feltételeket támadja, hanem azok betartásának elmulasztását kéri rajta számon.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította és a felperest 150.000 Ft perköltség megfizetésére kötelezte. Elutasító döntését a következőkkel indokolta: A szerződés megkötésekor hatályos Ptk. 209. § (3) bekezdése értelmében az általános szerződési feltételek szerint megkötött szerződést a sérelmet szenvedő fél megtámadhatja, ha a szerződés a jogi személy részére indokolatlan egyoldalú előnyt biztosít. Ebből következően a Ptk.-nak a megtámadásra vonatkozó egyéb rendelkezéseit kell alkalmazni a Ptk. 209. §-a alapján megindított perekben is. A Ptk. 236. § (1) bekezdése értelmében a szerződés megtámadásának határideje egy év. A határidőt az első részlet megfizetésétől kell számítani. A felperes 1997-ben kötötte meg a Megbízási szerződést, amelynek általános szerződési feltételeit csak 2003-ban támadta meg. A felperes 1997-ben már ismerte a Részvételi Szabályzatnak mindazon feltételeit, amelyet módosított keresetében támadott, ezért a 2003-ban előterjesztett keresettel a megtámadási határidőt elmulasztotta. Emiatt az elsőfokú bíróság nem látott lehetőséget a Ptk. 209. §-ára alapított megtámadás érdemi elbírálására. Rámutatott még, hogy a felperes több más, általános szerződési feltételnek nem minősülő szerződési kikötés tekintetében is hivatkozott azok tisztességtelenségére, azonban a tartozáselismerő nyilatkozat, kezesség, hitelbiztosítási szerződések tekintetében a Ptk. 209. §-ának alkalmazására nem kerülhetett sor.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben tartalmilag annak megváltoztatását, keresete teljesítését, továbbá az alperes részére fizetendő perköltség leszállítását kérte. Azért támadta az elsőfokú bíróság döntését, mert a

megtámadási határidő elmulasztása miatt nem vizsgálta érdemben az általános szerződési feltételek tisztességtelenségét. Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor figyelmen kívül hagyta a Ptk. 236. § (2) bekezdés a) pontjának azt a rendelkezését, mely szerint a megtámadási határidő a tévedés, megtévesztés felismerésekor kezdődik. Kifogásolta továbbá, hogy a (3) bekezdés szerint nem alkalmazta a megtámadásra az elévülés nyugvásának, illetve megszakadásának szabályait sem. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság nem derítette fel, hogy miért csupán 2003-ban került sor a megtámadásra. Előadta, hogy bár az általános szerződési feltételek tartalmát 1997-ben megismerte, de csak különböző peres eljárások során, 2003-ban jutott tudomására több olyan körülmény, amely alapján az általános szerződési feltételek tisztességtelenségét felismerhette. Az alperes az általános szerződési feltételeket a felperessel kötött szerződés körülményeivel sértette meg, ezért a felperesnek joga van a szerződés megszüntetésének kéréséhez. Kérte továbbá hogy a Fővárosi Ítéltábla ítéletében mondja ki, hogy az alperes nem térhet el a szabályzataitól, azt mindenkre nézve egységesen köteles alkalmazni. A perköltségre vonatkozó rendelkezést azért támadta, mert azt az alperesi képviselő által kifejtett tevékenységhez képest eltúlzottnak minősítette.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az első fokú ítélet helybenhagyására irányult.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és az irányadó jogszabályok helyes alkalmazásával hozta meg érdemi döntését is.

Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá, hogy a Ptk. 209. §-a alapján történő megtámadás tekintetében a Ptk. 236. §-ának a megtámadásra vonatkozó rendelkezései az irányadók. A felperes a Ptk. 209. § (3) bekezdése alapján támadta az általános szerződési feltételek mellett megkötött, és álláspontja szerint az alperes számára egyoldalú előnyt biztosító szerződést. Erre figyelemmel a Ptk. 236. § (2) bekezdés c) pontja értelmében az egyéves megtámadási határidő a felperes első teljesítésekor vette kezdetét. Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy ehhez képest a Ptk. 236. § (1) bekezdésében írt határidőt a felperes elmulasztotta, és ezáltal nem volt lehetőség a megtámadás érdemi vizsgálatára.

A felperes tévesen hiányolta a Ptk. 236. § (2) bekezdés a) pontjának alkalmazását. A felperes ugyanis a szerződést nem tévedés vagy megtévesztés címén, hanem kifejezetten a Ptk. 209. § (3) bekezdése alapján az alperes javára kikötött egyoldalú előnyre figyelemmel támadta, ezáltal a megtámadási határidő kezdetére nem az említett rendelkezés, hanem az elsőfokú bíróság által helyesen alkalmazott c) pont az irányadó.

Az ítéltábla nem látott lehetőséget a Ptk. 236. § (3) bekezdése alapján az elévülés nyugvására vonatkozó szabályok alkalmazására. A felperes maga adta elő, de a becsatolt okirati bizonyítékok is azt támasztják alá, hogy az általános szerződési feltételeket 1997 július 16-án megismerte. Az pedig, hogy ezek az általános

szerződési feltételek kötnek-e ki az alperes számára indokolatlan egyoldalú előnyt, maguknak a kikötéseknek a megismerése alapján megítélhető. Az, hogy a felperes ezeknek a kikötéseknek, az azokban esetleg az alperes javára kikötött egyoldalú előnynek a szerződés megkötésekor nem tulajdonított jelentőséget, és az indokolatlan egyoldalú előny fennállásával csupán később, a szerződési feltételek alkalmazásakor szembesült, nem minősül olyan menthető oknak, amely a Ptk. 326. § (2) bekezdése alapján az elévülési jellegű megtámadási határidő nyugvását váltaná ki.

Kiemeli a Fővárosi Ítéltábla, hogy a szerződéskötéskor hatályban volt rendelkezések nem tesznek említést az általános szerződési feltétel tisztességtelenségéről, a szerződés megtámadásának lehetőségét a feltételeket támasztó jogi személy számára kikötött indokolatlan egyoldalú előny esetére teszik lehetővé. Emellett sem az általános szerződési feltételek tisztességtelenségét, sem pedig az előny egyoldalúságát, illetve indokolatlanságát nem alapozza meg az az esetleges körülmény, hogy ha a gazdálkodó szervezet az általános szerződési feltételeit nem tartja be. E körülményekből nem a szerződés érvénytelensége következik, hanem a szerződésszegés jogkövetkezményeinek alkalmazására nyílik lehetőség.

Az annak kimondására irányuló, fellebbezésben előterjesztett további kereseti kérelem, hogy az alperes nem térhet el a szabályzataitól, azt mindenkre nézve egységesen köteles alkalmazni, a Pp. 247. § (1) bekezdése által tiltott kereset módosítás. Ezért ennek érdemi elbírálására nem volt eljárásjogi lehetőség.

Alaptalanul sérelmezte a felperes fellebbezésében a perköltség eltúlzott megállapítását. Az első fokú eljárás több mint 4 éves tartalma alatt a felperes nyilatkozatait több alkalommal módosította, terjedelmes, nehezen értelmezhető előkészítő iratokat terjesztett elő. Az alperes e keresetmódosításoknak megfelelően minden alkalommal előterjesztette módosított ellenkérelmét. A felperes által előterjesztett kérelmek bonyolultságára, valamint a pertartamra figyelemmel az elsőfokú bíróság nem állapította meg eltúlzottan az alperest megillető perköltséget.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett sikerre, ezáltal elvesztéses lett. Ezért a Pp. 239. §-a folytán a fellebbezési eljárásban is irányadó 78. § (1) bekezdése alapján felmerült kiadásait maga viseli, köteles továbbá megtéríteni az alperes másodfokú perköltségét, amely magában foglalja a jogi képviselő munkadíjának általános forgalmi adóját is.

Az ítéltábla a felperes teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viseléséről a 6/1986. IM rendelet 14. §-a alapján rendelkezett.

Budapest, 2008 november 12.

Dr. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke Dr. Németh László s. k. előadó bíró Dr.
Szücs József s. k. bíró

A kiadmány hiteléül: Gosztola Edit Erzsébet tisztviselő